

*Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Вінниця, 18–19 березня 2016 року). Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2016. С. 66–69.

5. Параниця С. П. Адміністративна юстиція в Україні та зарубіжних країнах: порівняльний аналіз. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. Випуск 2. Том 3. С. 40–45.
6. Войнолович С. Ю. Зарубіжний досвід організації систем адміністративної юстиції. *Порівняльно-аналітичне право*. 2013. № 3–2. С. 197–202.
7. Кравчук Т. О. Становлення, розвиток і завдання адміністративної юстиції в Україні та в деяких зарубіжних країнах. *Вісник Вищої ради юстиції*. 2011. № 4 (8). С. 15–25.
8. Жушман М. Генезис і сучасний стан адміністративної юстиції України. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 6. С. 105–109.
9. Адміністративна юстиція: європейський досвід і пропозиції для України // Автори-упорядники І. Б. Коліушко, Р. О. Куйбіда. Київ: Факт, 2003. 146 с.
10. Nalyvaiko L., Marchenko O., Ilkov V. Conceptualisation of the Phenomenon of Corruption: International Practices and Ukrainian Experience. *Economic Annals-XXI*. 2018. № 172 (7–8). P. 32–37.
11. Kondratiuk O., Fedchak I., Lepekha O., Senyk S., Marets B. War on crime: From passive behaviour of an undercover agent to active forms of covert influence on accomplices of criminal activities. *Philosophy, economics and law review*. 2021. Volume 1. № 2. P. 150–172.

**Ключові слова:** адміністративне судочинство, реформа судової влади, верховенство права, права людини, євроінтеграція.

**Key words:** administrative proceedings, reform of the judiciary, rule of law, human rights, European integration.

### **ДРОНІК ДМИТРО СЕРГІЙОВИЧ**

*Донецький державний університет внутрішніх справ,  
аспірант заочної форми навчання*

### **ЩОДО ТИПОВИХ ПОМИЛОК ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПРОЦЕДУРИ ОГЛЯДУ НА СТАН АЛКОГОЛЬНОГО СП'ЯНИННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМ**

На сьогоднішній день адміністративні правопорушення, пов'язані з керуванням транспортними засобами або суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, відносяться до однієї з найбільш поширених категорій справ, які розглядаються судами. За даними Державної судової адміністрації України [1], за 2021 рік на розгляді в судах перебувало 152 663 справи за вчинення правопорушення, передбаченого статтею

130 Кодексу України про адміністративні правопорушення, проте лише у 90 689 випадків було прийнято рішення про притягнення осіб до адміністративної відповідальності, що складає тільки 59 % від загальної кількості справ, що перебували на розгляді. Серед винесених судами постанов 18 % складають постанови про закриття провадження по справам за різних підстав. Однією з таких підстав є відсутність події та складу правопорушення через неналежність доказів долучених до справи, які пов'язані із процедури проведення огляду на стан алкогольного сп'яніння поліцейським.

Як відомо, 16 лютого 2021 року була прийнята нова редакція ч. 2 ст. 266 КУпАП, яка наразі визначає такий механізм: «Огляд особи, яка керувала транспортним засобом, морським, річковим, малим, спортивним судном або водним мотоциклом, на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, проводиться поліцейським з використанням спеціальних технічних засобів. Під час проведення огляду осіб поліцейський застосовує технічні засоби відеозапису, а в разі неможливості застосування таких засобів огляд проводиться у присутності двох свідків. Матеріали відеозапису обов'язково долучаються до протоколу про адміністративне правопорушення» [2]. В свою чергу, відповідні зміни до Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України та міністерством охорони здоров'я України від 09 листопада 2015 року № 1452/735, внесені не були [3]. З огляду на це, положення зазначеного відомчого нормативно-правового акту передбачають пряму вказівку щодо проведення огляду на стан сп'яніння на місці зупинки транспортного засобу проводиться лише в присутності двох свідків. Така неузгодженість положень чинних нормативно-правових актів призводить до допущення працівниками поліції помилок під час документування процедури проведення огляду на стан алкогольного сп'яніння, а зрештою при розгляді справ про адміністративні правопорушення в суді до визнання неналежності доказів у справах, на підставі чого приймається рішення про відсутність події і складу правопорушення.

Наприклад, у справі № 216/1369/22 [4] та справі № 216/1350/22 [5] судді з метою перевірки, зазначених у протоколі відомостей, приймали рішення про перегляд відеозапису з фіксацією порушення, яке ставиться у провину особі, відносно якої було складено протокол про адміністративне правопорушення, передбачене ч. 1 ст. 130 КУпАП, з метою підтвердження факту керування особою транспортним засобом, проте у матеріалах справи відеозапис з фіксацією порушення відсутній. Крім того, відсутні і покази свідків правопорушення. За таких обставин суд не зміг визнати відомості, зазначені у протоколі про адміністративне правопорушення, а також у додатках до нього, належними та допустимими доказами вчинення особою адміністративного правопорушення,

передбаченого ч. 1 ст. 130 КУпАП, доказів керування особою транспортним засобом матеріали справи не містять.

Аналогічні порушення були допущені працівниками поліції і в іншій справі № 210/1180/22 [6], по якій суддя робить висновок про те, що, не дивлячись на вказівку в протоколі про фіксування правопорушення за допомогою відео реєстратора, а факт проходження огляду на стан сп'яніння за допомогою нагрудного відео реєстратора, до матеріалів справи не долучено жодного диску з файлами та будь якими записами щодо руху транспортного засобу під керуванням саме водія, відносно якого складено протокол, щодо місця скоєння правопорушення, що свідчить про порушення процедури огляду. Відсутність відеозаписів не дає можливості судді перевірити дотримання працівником поліції порядку проведення огляду на встановлення стану сп'яніння, повідомлення правопорушника про час та місце розгляду справи. Крім того, в протоколі відсутні будь-які дані про свідків з місця події.

Окрім зазначених порушень процедури проведення огляду на стан алкогольного сп'яніння, мають місце випадки не зазначення в матеріалах справи підстави зупинки транспортного засобу працівниками поліції, в результаті якої у поліцейського уповноваженого підрозділу Національної поліції України виявилися підстави вважати, що водій транспортного засобу перебуває у стані сп'яніння згідно з ознаками такого стану.

Наголосимо, що на обов'язковості зазначення підстави зупинки транспортного засобу вказується суддями у винесених ними постанови [6; 7].

Отже, здійснюючи документування правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 130 КУпАП працівниками поліції допускаються такі типові помилки:

- не долучення до матеріалів справи відеозапису, що підтверджує факт керування транспортним засобом особою, відносно якої складено протокол про адміністративне правопорушення;
- не долучення до матеріалів справи відеозапису, який фіксує процедуру проведення поліцейським огляду на стан алкогольного сп'яніння, або не зазначення в матеріалах свідків в разі неможливості застосування технічних засобів відеозапису;
- не зазначення підстави зупинки транспортного засобу працівниками поліції.

Підсумовуючи зазначимо, що в цілому працівники поліції дотримуються приписів законодавства щодо документування адміністративних правопорушень, передбачених ст. 130 КУпАП, а для усунення виявлених недоліків поліцейським необхідно:

- уважно ставитися до чіткого дотримання процедури проведення огляду на стан алкогольного сп'яніння;
- правильно складати адміністративно-процесуальні документи у справах про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 130 КУпАП, особливо протокол про адміністративні правопорушення;

– долучати до адміністративної справи належним чином оформлені докази.

Крім того, для усунення суперечностей в законодавстві, що регламентує порядок проведення огляду на стан алкогольного сп'яніння, вважаємо за доцільне привести положення Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України та міністерством охорони здоров'я України від 09 листопада 2015 року № 1452/735, у відповідність до положень ст. 266 КУпАП.

### **Список використаних джерел:**

1. Звіт судів першої інстанції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення зведений за 2021 рік. URL: [https://court.gov.ua/userfiles/media/new\\_folder\\_for\\_uploads/main\\_site/1p\\_2021.xlsx](https://court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/main_site/1p_2021.xlsx) (дата звернення: 06.06.2022).
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07 грудня 1984 року № 8073-X. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122. (із змінами і доповненнями станом на 26.05.2022).
3. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції: наказ Міністерства внутрішніх справ України та міністерством охорони здоров'я України від 09 листопада 2015 року № 1452/735. *Офіційний вісник України*. 2015. № 88. Ст. 2965.
4. Постанова Центрально-Міського районного суду м. Кривого Рогу у справі № 216/1369/22.
5. Постанова Центрально-Міського районного суду м. Кривого Рогу у справі № 216/1350/22.
6. Постанова Держинського районного суду м. Кривого Рогу у справі № 210/1180/22.
7. Постанова Держинського районного суду м. Кривого Рогу у справі № 210/1394/22.

**Ключові слова:** поліцейський, огляд на стан алкогольного сп'яніння, типові помилки, справа про адміністративне правопорушення.

**Key words:** police officer, examination for alcohol intoxication, typical mistakes, administrative offense case.